

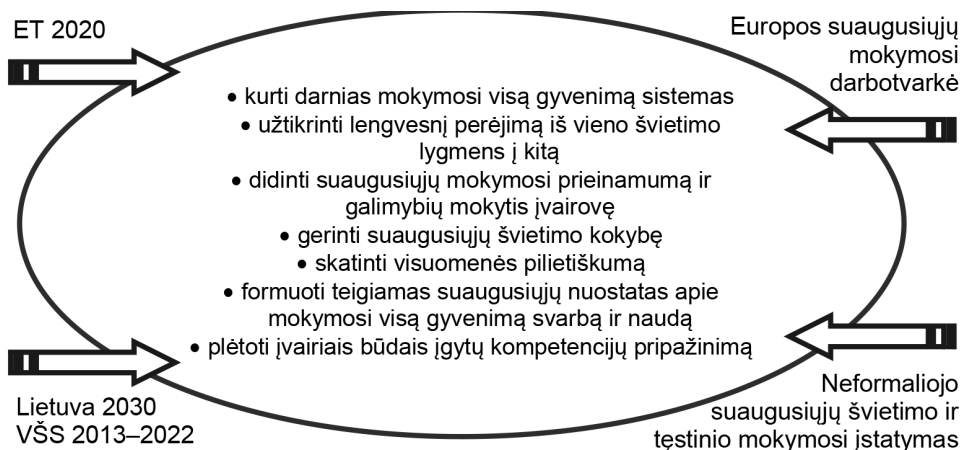
Pagrindiniai klausimai:

- **Kokius tikslus suaugusiųjų mokymuisi kelia Europa ir Lietuva?**
- **Kaip Lietuvos suaugusiųjų mokymasis atrodo Europos kontekste?**
- **Kas suaugusiesiems trukdo dalyvauti mokymosi visą gyvenimą veiklose?**
- **Kaip Europos šalys skatina suaugusiųjų mokymąsi?**
- **Ką moka suaugusieji ir kokių kompetencijų jiems trūksta?**
- **Ar pakankamai galimybių mokytis turi Lietuvos suaugusieji?**

SUAUGUSIŲJŲ MOKYMASIS: KIEK MOKOSI, KĄ MOKA, AR TURI GALIMYBIŲ MOKYTIS?

Mokymosi visą gyvenimą sistemos plėtotė ne tik padeda užtikrinti suaugusiųjų saviraiškos ar asmeninių ugdymosi poreikių tenkinimą, tačiau turi reikšmingą įtaką ir visos valstybės ekonominei, socialinei, pilietinei pažangai. Todėl suaugusiųjų mokymosi svarba pabrėžiama Europos Sąjungos (ES) ir Lietuvos švietimo dokumentuose. Svarbiausi suaugusiųjų švietimo tikslai visam Europos regionui apibrėžti strategijoje *Europa 2020, Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje (ET 2020)* (2010) ir *Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkėje* (2011). Lietuvos siekiai šioje srityje konkretinami *Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“* (2012), *Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje* (2013) ir *Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme* (2014).

Europos Sąjungos ir Lietuvos įsipareigojimai suaugusiųjų švietimui

Lietuvoje suaugusiųjų dalyvavimas mokymosi visą gyvenimą veiklose kol kas yra vienas žemiausių tarp ES šalių (21 vieta) – 2014 m. tik 5 proc. Lietuvos suaugusiųjų buvo įsitraukę į mokymosi veiklas (ES vidurkis 2014 m. – 10,7 proc.). Lietuva turi puikias galimybes plėtoti tolesnį suaugusiųjų mokymąsi – tarp ES šalių Lietuvoje mažiausia dalis suaugusiųjų (6,6 proc.) yra įgiję žemesnį nei vidurinį išsilavinimą (ES šalių vidurkis – 24,8 proc.), tačiau kol kas sunkiai sekasi į suaugusiųjų švietimą įtraukti ir jame išlaikyti suaugusiuosius iš socialiai pažeidžiamų grupių. Tikėtina, kad *Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymas*, numatomos valstybės lėšų investicijos, struktūrinė parama ir skatinamos naujos iniciatyvos labiau paskatins kokybišką suaugusiųjų mokymosi plėtotę Lietuvoje.

Tarptautinio suaugusiųjų gebėjimų tyrimo PIAAC rezultatai rodo, kad maždaug penktadalis Europos suaugusiųjų turi menkus raštingumo ir skaičiavimo gebėjimus, o trečdalis – prastus informacinių komunikacinių technologijų naudojimo gebėjimus. Tai tampa didele kliūtimi sėkmingam šių asmenų konkuravimui darbo rinkoje ir dalyvavimui socialiniame gyvenime. Lietuvos įsitraukimas į šį tyrimą bus naudingas suaugusiųjų švietimo plėtotėi, nes suteiks reikšmingų duomenų, padėsiančių veiksmingiau planuoti ir įgyvendinti mokymosi visą gyvenimą veiklas.

Lietuvoje išplėtotas nemažas suaugusiųjų mokymosi galimybių tinklas, tačiau dar lieka nepanaudotų galimybių plėtoti lengviau prieinamų formų suaugusiųjų švietimą – nuotolinį ir el. mokymą, profesinio mokymo įstaigų ir aukštųjų mokyklų veiklą, švietimo ir kultūros įstaigų partnerystes. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo plėtotėi 2014–2016 m. skirta beveik 60 mln. eurų, kurie bus panaudoti stiprinti šioms sritims: bendrųjų kompetencijų įgijimui ir teigiamų mokymosi nuostatų formavimui, mokymosi visą gyvenimą galimybių profesinio mokymo įstaigose ir aukštosiose mokyklose plėtrai, taip pat finansinių ir organizacinių paskatų sistemai suaugusiųjų mokymuisi kurti.